

Kære KOVA-medlem

Referat fra møde i KOVA den 10. oktober 2019

Mødeleder: Formand for Plan- og Miljøudvalget Martin Ravn

Referent: Ingeniør Camilla Teglgård Madsen og ingeniør Gitte Bjørnholdt Brok

Velkomst og præsentation af KOVA medlemmer

Martin Ravn bød velkommen til mødet.

Plan- og Miljøudvalget skal på deres møde den 5. november 2019 beslutte, om Forslaget til Nim Indsatsplan skal sendes i offentlig høring og om administrationspraksissen skal godkendes. KOVA's tilbagemeldinger fra mødet i dag og de skriftlige svar vil blive medtaget til udvalget.

Efter velkomsten var der en kort præsentationsrunde af medlemmerne.

På mødet deltog 12 ud af 17 inviterede parter – Dansk industri, Dansk Brøndejerforening, Styrelsen for Patientsikkerhed, Skovdyrkerforeningen og Miljøstyrelsen (Grundvand) var ikke repræsenteret. Se vedlagte deltagerliste.

Præsentation af forslag til administrationspraksis vedr. indsatsplanlægning og forslag til Nim Indsatsplan

Efter en kort præsentation af hhv. Forslag til Administrationspraksissen ved Gitte Bjørnholdt Brok og Forslag til Nim Indsatsplan ved Camilla Teglgård Madsen, var der mulighed for kommentering og spørgsmål til de to forslag.

Generelt

LMO roste kommunens tilgang til grundvandsbeskyttelse, som er en bred tilgang. Ifølge LMO er arealrestriktioner ikke nødvendigvis det rigtige og en bred indsats er derfor nødvendig.

Private boringer

Brædstrup Vandværk udtrykte bekymring for alle de private boringer, som ligger rundt omkring – hvem har tilsyn med dem og udpeges der BNBO omkring private boringer?

Horsens Kommune oplyste, at kommunen ikke har tilsynspligt med borerne, og at der ikke mere er lovkrav om analyser af vandet. Der bliver kun udlagt BNBO omkring almene vandværkers boringer.

Horsens kommune fortalte, at der i Forslag til Nim Indsatsplan er en indsats overfor de private husholdningsboringer, som ligger indenfor indvindingsoplandene til de almene vandværker, og som indvinder fra samme magasin, som vandværkerne. Indsatsen er, at Horsens Kommune vil føre et ekstraordinært tilsyn med disse husholdningsboringer, herunder tilse boringens fysiske stand og tilse om der

omkring boringen er aktiviteter eller oplag af kemikalier o.lign. som kan udgøre en risiko for forurening af boringen. Horsens Kommune vil oplyse ejer om vigtigheden af, at friholde arealet omkring boringen for forureningstrusler, både i forhold til ejers egen drikkevandssituation, men også i forhold til den samlede grundvandsressource i området.

Kommunens indsats i forhold til markvandingsboringer er, at der skal føres tilsyn med disse i forbindelse med fornyelse af indvindingstilladelsen, hvilket sker ca. hvert 10 år, uanset boringens beliggenhed.

Horsens Kommune vil se nærmere på ovennævnte indsatser og muligheden for at stramme op, så der kommer en indsats overfor alle private boringer i hele indsatsplanområdet og ikke kun indenfor indvindingsoplandene. Dette kan fx være i form af fysisk tilsyn med nogle af boringerne og brev med oplysning om grundvandsbeskyttelse til andre boringer fx dem, som indvinder grundvand fra de helt terrænnært grundvandsmagasiner.

LMO supplerede med, at de gerne vil være behjælpelige med at udforme et brev til de private boringsejere.

Private husejer

Nim Vandværk spurgte indtil, hvilke indsatser der er over privates brug af sprøjtemidler indenfor fx BNBO.

Horsens Kommune svarede, at kommunen vil kigge på både den erhvervsmæssige og private brug af sprøjtemidler, når der laves risikovurdering af BNBO, men at det bl.a. er svært at håndhæve et sprøjteforbud overfor private grundejere. Det er derfor også vigtigt, at vandværket selv gør en indsats for at informere sine forbrugere om brugen af sprøjtemidler i deres haver. I forbindelse med den nye tillægsaftale til pesticidstrategien kommer der stramninger på privates brug af sprøjtemidler.

LMO oplyste, at stramningerne overfor private i tillægsaftalen er, at salg af koncentrerede sprøjtemidler til private bliver forbudt.

Råstoffer

Jørgen Vase fra LandboMidtØst, som også er forbruger på Molger Ny Vandværk, ville forhøre sig om, hvem der føre tilsyn med råstofgravene. Han var bekymret over, at der ca. 100 meter fra Molger Ny Vandværks boring ligger en råstofgrav med en tilhørende gravesø. Han var ligeledes bekymret over, at der bliver tilkørt jord udefra, og ville derfor gerne vide, hvem og hvordan der bliver ført tilsyn med aktiviteterne i råstofgraven.

Region Midtjylland svarede, at de er myndighed på råstofgrave og føre tilsyn med dem, men at det ikke var nogen af dem, som specifikt har tilsyn med råstofgrave, men deres kolleger. Hvis vandværket eller andre ser ulovligheder eller er bekymret for de aktiviteter, som foregår, må vandværket/man tage kontakt til tilsynsfolkene i Regionen. Der kræves en tilladelse for at man må tilkøre jord til en råstofgrav, og der stilles også krav om, at der skal være foretaget analyser på den jord, der køres derud. Regionen kontrollerer ved deres tilsyn, at dette er overholdt.

Jordvarme

DN spurgte indtil jordvarmeanlæg - Har hørt at de stoffer, som bruges i dag ikke udgør en forureningstrussel overfor grundvandet.

Horsens Kommune svarede, at de terrænnære jordvarmeanlæg skal etableres mindst 50 meter fra en boring og at der skal bruges en biologisk nedbrydelig

kølevæske i anlæggene fx. IPA-sprit. Horsens Kommune har i indsatsplanen indarbejdet en retningslinje som gør, at jordvarmeanlæg som udgangspunkt ikke må etableres indenfor BNBO, selvom afstandskravet på 50 meter er overholdt. Dette afgøres på baggrund af en konkret vurdering i den enkelte sag.

Vandsamarbejde

SAMN Forsyning spurgte ind til finansieringen af evt. dyrkningsaftaler.

Horsens Kommune svarede, at lovgivningen lægger op til, at det er de enkelte vandværker, der skal betale. Kommunen håber på, at et grundvandssamarbejde vil modnes, og at der kan laves en solidarisk ordning. Horsens Kommunes vurdering er, at det pt. vil blive svært ad frivillighedens vej, at få alle vandværker med i et grundvandssamarbejde, så længe der ikke er nogen af vandværkerne, som står overfor at skulle ud og indgå dyrkningsaftaler med landbruget. Det er en modningsproces for vandværkerne, men i takt med at dyrkningsaftaler bliver en realitet for nogle vandværker, så vil vandværkerne måske ændre opfattelse af gavnen af at indgå i et grundvandssamarbejde. Horsens Kommune påpegede, at det jo kan blive de store vandværker, der kommer til at betale mest og som ikke nødvendigvis får fuld valuta for pengene.

Martin Ravn håber på, at et grundvandssamarbejde vil etableres hele vejen rundt, så vi får en solidarisk økonomi.

Nim Vandværk oplyste, at Århus Kommune har et grundvandssamarbejde omkring beskyttelse af grundvandet, som alle vandværker betaler til solidarisk.

Brædstrup Vandværk spurgte ind til, om det var politisk og lovligt muligt, at pålægge X antal kr. på vandafgiften for alle vandforbrugere – ikke kun dem, som får vand fra et alment vandværk, så det blev en bredere solidarisk ordning.

Horsens kommune svarede, at det ikke var en løsning, som kommunen havde hørt om før, og at man vil kigge nærmere på, om det var lovligt.

DN var enig i, at vi har en fælles, national forpligtigelse til at beskytte vores grundvand – gerne igennem en fælles afgift.

LMO mener, at et samarbejde omkring beskyttelsen er vigtigt, da det kan være frygtelig dyrt for et mindre vandværk. Men der skal findes en model, så det ikke ender med, at en storforbruger kommer til at betale for størstedelen af sin egen erstatning ved fx et mindre vandværk.

Martin Ravn fastslog, at det var vigtigt, at vi finder model(ler) til finansiering af grundvandsbeskyttelsen og at man evt. kunne snakke med og kigge på, hvad andre kommuner har gjort på dette område.

Jordfordeling

LMO nævnte, at der i forbindelse med tørkepakken i 2018 var forslag om en multifunktionel model. LMO er ved at kigge på jordfordeling som virkemiddel til at løse denne udfordring. Der er afsat penge fra Staten til jordfordelingsprojekter, som skal bruges frem til 2020.

NST oplyste, at vi skal have mange tiltag i spil i forbindelse med jordfordeling og der bliver kamp om de penge, som Staten har afsat. Det er vigtigt, at vi kigger bredt – fx kigger både på lavbundsprojekter og skovrejsning inden for samme projektområde, så det kan køre sammen i forbindelse med jordfordeling.

DN udtrykte bekymring for, hvis der i forbindelse med jordfordeling lægges jord på drikkevandsområder fx i forbindelse med skovrejsning, fordi det er vanskeligt at sikre sig, at der ikke tilføres forurenede jord.

Orientering om status og tidsplan for kommunens indsatsplaner og afrunding af mødet

Efter en god debat om grundvandsbeskyttelse, oplyste Martin Ravn, at KOVA har mulighed for at fremsende skriftlige bemærkninger til både forslaget til administrationspraksissen og forslaget til Nim Indsatsplan. Fristen var den 17. oktober 2019.

I forbindelse med de 12 ugers offentlige høring af forslag til Nim Indsatsplan, har medlemmerne i KOVA igen mulighed for at indsende et skriftligt høringssvar.

Efter den offentlige høring skal den endelige indsatsplan vedtages, først i Plan- og Miljøudvalget, herefter i Økonomi- og Erhvervsudvalget og til sidst i Byrådet. Nim Indsatsplan forventes vedtaget i marts/april 2020.

Martin Ravn præsenterede herefter tidsplanen for de kommende indsatsplaner, og fortalte, at næste indsatsplan der tages fat på, bliver Brædstrup Indsatsplan.

Næste møde i KOVA forventes afholdt sidst i 2020, hvor forslag til Brædstrup Indsatsplan præsenteres.

Martin Ravn sluttede af med at takke for fremmødet og for en rigtig god og inspirerende debat.

Nye medlemmer af KOVA

Efter mødet foreslog Torsted Vandværk, at alle vandværker, som er repræsenteret i bestyrelsen i vandrådet også deltager i KOVA.

Horsens Kommune synes, at det er en god ide, så viden om indsatsplaner og de indsatser, som de indebære herunder dyrkningsaftaler bliver mere udbredt til vandrådet og dermed lagt kim til et fremtidigt grundvandssamarbejde.

Vandværker fra Vandrådets bestyrelse, som ikke er repræsenteret i KOVA, er:

- Hatting
- Søvind

Disse vandværker vil fremover være medlem af KOVA.